

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravištvo in ekspeditja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - števil. 74.

Štev. 210.

V Ljubljani, v četrtek 15. septembra 1898.

Letnik XXVI.

Cesarica Elizabeta †.

Ko so v francoski revoluciji v ime svobode, enakosti in bratstva tirali na morišče tudi nedolžne ženske, tedaj je zaklical Chateaubriand krvoločnikom: »Des femmes! Mais savez-vous que jamais, entendezle, jamais aucun peuple...« »Tedi tudi ženske! Toda vedite, pomnite, da ga ni bilo naroda, ki bi se tako spozabil...«

Teh besedij se spominjamo žalujoč ob mrtvaškem odru naše vladarice, in žal priznavajoč, da sedaj živi tak zarod mej nami, kateremu ni nič svetega, ki svojemu zverinstvu išče duška v krvi žensk in otrok. To je oni zarod apostolov propagande dejanja, kakor se anarhisti sami tako radi imenujejo. Nakane te vrste bitij je znani vodja anarhistov Most leta 1880 v listu »Svoboda« tako-le opisal: »Vladarji in ministri, državniki, škofje, prelati in drugi dostojanstveniki raznih verstev, višji vojaki in uradniki, razni žurnalisti in časnikarji, vsi zastopniki aristokracije in bourgeoizije, to so vsi, katere treba uničiti. Mi se za takozvano moralo brigamo toliko, ko za lanskega snega, mi ne priznavamo nobenega zakona.«

S studom se mora vsak človek obračati od bitij te vrste, toda pozabiti ne sme, da so to tudi člani človeške družbe in da jih ima sedanja družba na svoji vesti, kajti anarhisti izvajajo le brezbožna, brezverska načela do skrajnih posledic. Ako torej države pri vsaki taki priliki mislijo, kako bi zadušile to gadjo zalego, motijo se zelo, ako menijo, da se to da odstraniti s silo. V državah, kjer se po katedrah vseučilišč prosto uči,

da ni Boga, da človek ni odgovoren za svoja dela, se v skrajnih posledicah ne more pričakovati drugačnih dejstev. Dokler se človeštvo ne vkloni zakonom božjim tudi v javnosti, se bode vedno bolj pogrezavalo v zverinstvo.

Cesarjeva zahvala sv. očetu.

»Osservatore Romano« prinaša dobesedno brzojavko, s katero se cesar zahvaljuje za sožalje sv. očetu papežu. Brzojavka se glasi: »V strašni nesreči, ki je zadela mene in mojo hišo, so prinesle krepko tolažbo mojemu strtemu srcu besede Vaše Svetosti, polne svetega ogorčenja in naklonjenosti in navdahnjene z ono vero, ki je bila vselej moje pribežališče. Prejmite, sveti oče, mojo globoko zahvalo za Vaše besede, za Vaš očetovski blagoslov. Prosim Vas, spominjajte se usmiljeno tudi v prihodnje »Vaših svetih molitvah posvečene duše moje nesrečne, preljubljene tovarišice, mene in moje družine.«

Luccheni zaslišan.

Generalni prokurator, ki je prisostvoval pri zaslišanju morilca Lucchenija, se je izrazil: »Še nikoli v svojem življenju nisem videl podobnega hudodelca; ponosen je na svoj čin in nejenja obžalovati, da ne pride radi tega na morišče. Da bi bil blazen, tega niti misliti ni; izraža se popolnoma pravilno in njegove ideje so nekako logične.«

Morilec je čokaste, srednje velike postave. Na jako širokem vratu tiči močna glava. Široke čeljusti so na videz v isti vrsti, kakor vrat, kar ga dela še bolj čokatega. Obraz njegov je močno zarjavel. Topi, široki nos dela obraz nekako ploščnat. Rujave, kocinaste brke pokrivajo deloma gor-

nje ustnice. Luccheni ima svetle, rujavo-sive oči, iz katerih švigajo na okoli živahni pogledi, kadar govori. Kodrasti, ne predolgi lasje pokrivajo glavo. Roke se zde precej velike za to telo; kadar govori, z njimi mnogo maha okoli sebe.

Kadar hodi, se ziblje; zraven maha z dolgimi rokami, katere se zde, da se skoro tal dotikajo. Iz te hoje se razume vtis; ki ga je napravil na grofico Szatary, ko je planil proti cesarici; mislila je namreč, da se je Luccheni le po nesreči obregnil ob cesarico.

Pred preiskovalnim sodnikom Lechetom je kazal morilec zopet uprav uporen cinizem. Orožnik, ki ga je aretoval, je izpovedal:

»Ko je Luccheni napadel cesarico, ga je več oseb zgrabilo in peljalo v stražnico. Od tam so ga orožniki v vozu odvedli v ječo. Takrat ni vedel nihče, da je cesarico smrtno zabodel. Orožniki so mislili, da je mož cesarico nadlegoval ter jo potem udaril s pestjo. V vozu je jetnik prepeval. Jaz sem mu to prepovedal in mu nato rekel: »Čemu ste gosta našega razžalili ter jo celo udarili s pestjo?« Luccheni se je zasmejal in rekel: »S pestjo udaril? O ne, zabodel sem jo z nekim orodjem in sem jo dobro zadela.« Niti verjeti nismo hoteli jetniku, toda povedal nam je vse podrobnosti.«

S svojim običajnim zasmehljivim rezanjem je potrdil Luccheni vse to.

Pokazali so mu še enkrat morilno orodje. To je tenka, trorobata pila, 16 $\frac{1}{2}$ cm. dolga, pri kateri je dolg leseni držaj 7 cm. Na jedni strani je pila obdrgnjena in skoro popolnoma gladka. »Ali ste Vi to zbrusili?« ga je prašal preiskovalni sodnik. — »Ne!« je odgovoril Luccheni: »Orodje je

LISTEK.

Razstava Germovih slik.

Naš rojak, g. Josip Germ, priredil je razstavo svojih slik v deželni muzeji. Ravno v sedajšnjih časih nas mora navdajati ta pojav samozvesti in odločnega teženja po vzvišenem cilju z veseljem in nado, da bo čez nekaj časa vendarle mogoče, živeti nam duševno ob svoji lastni kulturi. Dosedaj oslanjamo se veliko preveč na izsesane in brezkrvne uzorce nemške vede in umetnosti in si s temi proizvodi, ki nastajajo bolj po naključju, kot po resnem mišljenju in delu, kvarimo svoj ukus in svojo sodbo. Zato odkritosrčno pozdravljamo dejstvo, da smo dobili k dosedanjim umetnikom mladega, resnega in delavnega moža, ki bi rad uresničil nade našega naroda gledé umetnije; da pa to doseže, treba je, da se uresniči dve temeljiti zahtevi: da on resno in vstrajno dela, in da se dobi tudi občinstvo, ki tako delo vé ceniti in ki tudi žrtvuje kaj za prosoh umetnosti.

Razstava obsega 31 oljnatih in pastelnih slik. Nadepolni in nade vzbujajoči mladi umetnik nam ne podaja morebiti velikih kompozicij, temveč nas poučuje le o svoji osebi, o svojih zmoglostih, o svojih idejnih, o svojem naporu, o svoji — posebno tehnični — izobrazbi. Kedor se torej res-

nično zanima za umetnijo, posebej za slikarstvo, naj nikari ne zamudi ogledat si te razstave. Ne le, ker imamo v razstavljenih slikah zbirko zanimivih umotvorov, temveč mnogobolje, ker nas te slike podučavajo, kako misli naš umetnik, in kako proizvaja tehnično svoje misli. Kar se tiče snovi pri teh slikah, ki so večidel študije, imamo tehtno večino portretov.

Bodisi, da je mladi umetnik smatral to pogo svoje umetnosti najpripravnejši za študije, bodisi, da ga portret posebno veseli, gotovo je, da si je pridobil v tem mnogo virtuoznosti, osobito so njegovi pastelni portreti na visoki stopinji, da ne rečem dovršeni, kot n. pr. št. 19. (Gdčna S. iz Prage.) Pri vseh slikah prevladuje skrbno proučevanje luči, njenih posebnosti, učinkov, refleksov, senc in osenčenja pri prosti in zadržani svetlobi. V tem Germ kaže, da je odločen pristaš slikarstva »en plein-air«; a tu je vedel dobiti zanimive trenutke in lepe svetlobine učinke, ki poživljajo sicer enakomerno razlito, polno solnčno luč. V drugi meri je potem študij akta. Pri tem se drži Germ, kolikor se da posneti po teh razstavljenih slikah, estetičnih mej in nam ne podaja nikjer nemogočih, vratolomnih in nerazumljivih pozicij, kot so to vpeljali novostrujarji. Njegova anatomija je pravilna — vendar brez minucioznih posameznosti, ki opazovalca mnogokrat motijo. Obžalovati je, da g.

Germ ni razstavil svojih prvih skic in očrtov se svinčnikom; ti bi bili namreč izpopolnili vse, kar nam po svojih delih pripoveduje o svoji sposobnosti. Neumetnika najbolje pouči o nastanku umetnine, — od prve misli do izvršenega umotvora, — vsa vrsta umetniškega dela, od prve skice se svinčnikom do dovršene slike v olju. Dočim namreč prve svedočijo, kako da zna risati, pripovedujejo nam zadnje, kako da ima v svoji moči barvo in modelovanje. O poslednjem govoré slike Germove jako ugodno o svojem mojstru. Skoraj nobene sodbe pa nam ne dopuščajo razstavine slike o krajinah. Ena sama mala skičica (Krajina pri Gradcu, št. 28) je premalo zanimiva in tudi bistveno preprazna, da bi dopuščala o tej stroki kako sodbo.

Izmed razstavljenih slik naj omenimo nekatere; vsako posamezno jemati pod lupo in jo strogo soditi, ne kaže, ker so te slike večinoma le študije, torej dela na odkazanem polji; one pa, katere se odlikujejo kot take od drugih in svedočijo umetniški čut slikarjev in njegovo izurjenost, morajo se omenjati.

V tem obziru ste prvi dve sliki: »Čitajoča deklica« (št. 1) in »V ateljeru« (št. 2) nad vsemi, med seboj pa tekmuje vsaka po svojih posebnostih. Prva je v prestreženi svetlobi, druga je en plein-air. V prvi je harmonija barv, nujanc in senc moment, ki nas prevzema; nad to je pra-

pač staro, precej obrabljeno«. Ostrina je odlomljena in odlomljeno mesto je še povsem sveže. Ko je pilo zagnal od sebe, se je ostrina najbrže odlomila. Na orodje je privezan majhen košček papirja z napisom: »Številka 12, orodje, s katerim je Luigi Luccheni avstrijsko cesarico umoril«.

Vsako sodnikovo vprašanje je temu nečloveku povod strašnega rezanja, katero daje njegovemu obrazu izraz bestijalnosti. Njegov glas je hladen, miren in zaničljiv. Kar pase se na grozi, katero vedno vzbuja pri osivelih sodnikih.

»Kje ste bili dne 30. avgusta, ko je prišla cesarica v Territet?«

»V sredo, takrat sem bil še pri zidanju poštnega poslopja.«

»Ali ste rabili pri zločinu levo roko?«

»O ne, jaz rabim vedno desno roko. Tudi sedaj sem jo sunil z desno roko.« Pri teh besedah se skloni in pokaže z roko, kako je zamahnil. Njegove oči so pri tem divje vzplamtele.

»Ako bi mogli umoriti kralja Humberta ali Crispija, ali bi to storili?«

»Kralja z veseljem, toda Crispija ne — o ne! Crispi je tat! Ukradel je 500.000 lir. Jaz bi še več ukradel v njegovem slučaju. Pred tatom se spodobi klobuk z glave! Tatu jaz ne umorim!«

Predno je Luccheni odšel iz dvorane, je še zahteval, naj mu dajo smodk. Ostavil je sobo, ne da bi pozdravil sodnika.

Iz Geneve na Dunaj.

Napočil je krasen dan, nobenega oblaka ni bilo videti na modrem nebu. V svitu solnčnih žarkov blišči genevsko jezero in hladna sapa veje po mestu. Prebivalstvo je drlo skupaj, da bi videlo prevoz cesaričinega trupla na kolodvor. Okolica hotela Beaurivage je bila zastražena in ceste, kjer naj bi se pomikal sprevoz, so bile zaprte.

Prepeljava se je vršila brez vsake slovesnosti, priprosto in navadno. V hotelu Beaurivage je bilo že zgodaj vse živahno. Okolu 7/8. uro je prišel zvezni predsednik z zveznim svetom in genevski mestni zastop. Čakali so v veži. Potem so prinesli doli prt, s katerim je bila pokrita cesarica na odru.

Okolu 8. ure so prinesli krsto iz sobe. Šest službnikov tukajšnjega pogrebnege zavoda je neslo doli po stopnicah razkrito rujavo hrastovo krsto, ki je bila brez vsakega okrasja. Nihče, ki bi prišel slučajno tja, bi si ne mogel misliti, da nosijo truplo cesarice. Dvorni gospodje in dame in poslanik Kuefstein so sledili za krsto, katero so položili na mrliški voz, stoječ pred hotelom. Na vozu so ogrnili krsto z velikim, črnim prtom in pokrili z venci. Več vencev so nosili za krsto in trije vozovi, čez in čez naloženi s krasnimi venci, so sledili pogrebniemu vozu. V zaprtih kočijah so se za temi peljali člani dvornega spremstva, za njimi je korakalo šest orožnikov, potem

so prisli zvezni in mestni svetniki, tudi v zaprtih vozovih, in orožniki so zaključili sprevoz.

Po ulicah je vladal vkljub neizmernemu pritisku prebivalstva izgleden red. — Vladala je med množico globoka tišina, čulo se ni nobenega glasu, ko se je peljal voz s krsto mimo. Vsi so bili odkriti in ostali so tihi in mirni, ko je sprevoz že odšel. Okna vseh hiš so bila polna gledajočega občinstva.

Pred kolodvorom se je zbrala neštevilna množica prebivalstva, da skaže cesarici poslednje spoštovanje. Orožniki in ognjegasci so delali špalir in množica sama se je držala strogega reda. Na vsakem obrazu se je kazala bolest in žalost, in povsod, kjer se je pomikal sprevoz, so se vsi globoko klanjali pred krsto. Žene so jokale.

Krsto so vzdignili z voza in jo nesli na kolodvor. Glasno plakajoče so sledile dvorne dame, grofice Harrach, Sztaary in Festetics, katere so spremljali dvorni gospodje, grof Bellegarde, fml. Berzeviczy, princ Auersperg in poslanik grof Kuefstein. Pridružil se jim je zvezni predsednik Rusy, zvezni svetniki in mestni zastopniki.

Krsto so položili v salonski mrliški voz, ki je došel z Dunaja, ter jo pokrili z venci. Plakaje so stali okrog služabniki pokojne cesarice in člani dvornega spremstva. Višji duhovnik genevski Lannier je stopil z duhovniško asistenco v železnični voz in še enkrat blagoslovil truplo. Nepopisna žalost je vladala med navzočimi. Grofica Sztaary, ki je ves ta čas največ trpela, bi se danes kmalu zgrudila od bolesti. Ormahovala je proti vozu; njena sorodnica, grofica Zichy, jo je skušala tolažiti.

Dvorno spremstvo je potem sedlo v železnične vozove; vlak se je začel počasi pomikati in kmalu je zginil spred očij otožne množice, ki se je v nemi žalosti razhajala.

Iztočno vprašanje in Azija.

(Konec.)

Preostaja še železnica od Zakavkazja do perzijskega zaliva, kajti Rusija mora prej ali slej priti do indijskega oceana ali luke na njem. Kadar bode le-ta gotova, tedaj bode prenehala potreba, prevažati vojsko mimo Carigrada in skozi Sueški kanal, in takrat bode ob enem zgubil tudi Carigrad svojo sedanjo važnost za Rusijo, ali s tem se bode Rusija še bolj približala Indiji, direktno Indijskemu oceanu, in to bode Angleže bolj prestrašilo, nego sibirsko železnica. Temu podjetju se bodo Angleži bolj ustavljali, nego onemu v Kitaju.

Nemci, ki se posebno zanimajo za sibirsko železnico, so že točno preračunali, da se bode moglo po tej železnici priti na iztok za deset do dvanajst dni iz Pariza ali Amsterdama ali Bruselja, celo iz Londona, dočim preko Sueza treba do 40 dni, a preko Amerike 30 dni. Čas je denar, pravi Anglež, toda tudi denar mnogo velja v trgovini in vojski. Nemci računajo, da stoji pot

vilno risana in lepo modelovana vsaka posamičnost njena; le trepalnica na levem očesu nam ne ugaja. Pri drugi sliki je posebno predočevanje pojma o prostornosti izvrstno; spredaj stoji slikarica in slika; v ozadju je poslopje z nekoliko po oknih in svodi oživiljeno steno; oddaljava od slikarice pa do poslopja je plastično izražena z jako jednostavnimi sredstvi: dve drevesci v linearnem in vzdušnem prozorju, trak po trati padajoče sence predočujeta nam izvrstno pojem oddaljave in prostornosti med ospredjem in ozadjem. Te dve sliki ste po naši sodbi največje umetniške vrednosti. Tema se pridružujejo: »Studija k sliki sv. Aleša« (št. 20) ki je prav za prav samo studija aktova, pri katerem slikar na sv. Aleša pač ni mislil. Akt je zanimiv, tudi dobro naslikan; samo trikot pod kolenom leve noge nam noče prav ugajati, ker se korekture precej očevidno usiljujejo. Nadalje »Portrét slikarja« (Germa samega, št. 12); dobro izdelan in posebno zanimiv in odličen v tonu; potem portrét gospodične S. iz Prage (pastel; št. 19), izmed portretov biser razstave; nadalje: »V molitev vtopljen« (št. 18), portrétna študija, na katere obrazu je izražena tudi duševna vsebina, dočim se mora pač priznavati, da te prednosti nimajo vse slike te razstave, kar je tudi umevno po tem, kar smo začetkom rekli, da so namreč skoraj same studije, pri katerih modela

ne preseva nobena duševna sila, ne krepost ne slabost. Lep je posnetek Rembrandtove »Saskije« po berolinskem originalu; učinki njegovi so dobro zadeti, dasi se nam zdi, da je naš umetnik vodil čopič v mehkejših potezah. »Svetlobna študija« (št. 11) je jako zanimiva in vredna vse pozornosti, dasi so posameznosti, n. pr. posebno desna roka precej površno izdelane; pač moramo pri tem spet vpoštevati, da je bilo umetniku v prvej vrsti na tem, da prouči svetlobo. Lep sujet in tudi lepo izveden je na sliki »Pri mrtvem dečku«.

Predaleč bi nas privedlo, ko bi hoteli vsako sliko posebej ocenjevati; kar pa smemo po vsej pravici trditi, je, da je g. Germ osvedočil, da se je dobro in vestno pripravljaj, ter da je vnet za svojo umetniško stroko. Žal, da se niti v jedni sliki ni pokazal, kako da gleda in pojmuje verske predmete, ki pač prepuščajo duhovitosti, znajdnosti in tvorni fantaziji toliko in širno polje in ki imajo predmete za vso lestvico duševnih čutil, od najnežnejšega do najbolj vzvišenega. Pozdravljamo pa tega novega umetnika, to novo pridobitev na posvetnem polju in mu čestitamo na njegovi nardarjenosti in vestnosti. Želimo mu, da dobi sedaj tudi mecenatov, ki bodo omogočevali njegov prospeh in mu bodo dajali priložnosti, da v prostih umotvorih uporabi nabrane si izkušnje in tehnične prednosti. I.

preko Sueškega prekopa 1000 gld., a preko Sibiriije niti 400 gld. v prvem razredu, a v drugem razredu še manje.

Izkušeni vojniki so preračunali, da more Rusija za 18 do 20 dni prej postaviti svojo vojsko na iztok Azije ali v Indijo, nego Angleška. Če se pomisli, da se Rusija nahaja med dvema velikima celinama, da je ona poseben svet: med Evropo in Azijo, in da pojde čez njene roke trgovina dveh svetov, v katerih živi preko milijarde kupcev in prodajalcev, tedaj je jasno, da bode njen položaj bolji od Amerike, posebno kadar se ruske železnice zedinijo z indijskimi. Tedaj pride na vrsto tudi vprašanje carigradske in turške. Rusija bode posredovala ne samo v miru in vojski, nego tudi v trgovini in prosveti med iztokom in zapadom od Atlantiškega do Tihega in Indijskega oceana.

To je položaj v vsakem pogledu tak, da mu na svetu ni para. In ko se slednjič reši carigradsko-turško in indijsko vprašanje, tedaj se izpolni gotovo tudi vroča želja vseh pravih slovanskih rodoljubov, ki čakajo na rešitev vprašanja med zapadno in iztočno cerkvijo, kajti Rusija bode mogla še le tedaj v tem pogledu kaj odločnega storiti. A to vprašanje je za nas ogromne važnosti.

Iz vsega sledi, da bode postala Rusija bogata in silna in da bode imela prvo besedo na celém svetu, pa jej ne bode treba tudi zaveznika, kakor ne Ameriki. Ko se vse to dogotovi in priredi za kakih 5 do 6 ali 10 let, tedaj bode moglo po vsej priliki od »zore na Balkanu« zasijati solnce — slobode ter priti tudi pred naša vrata, in nastati v 20. stoletju slovanski vek, o katerem je oduševljeno popeval in prerokoval slovaški pesnik Jan Kolar.

Sorodniki Rusov, če tudi ne bi imeli nič koristi od vsega tega bogastva in veličja, imeli bodo vsaj ponos in tolažbo, kot oni sorodniki, ki imajo bogatega strica v Ameriki. Zato: sursum corda!

Ne treba pri tem nikdar pozabiti, da je Rusija od vseh največ trpela od Azijatov, od njihovega despotizma: Polovcev, Pečenegov, Obrov, Mongolov, Tatarjev, Perzijancev in Turkov ter njihovih kug, a trpi tudi še danes, pa je za to kot mučenica za krščansko prosveto krvavo zaslužila to tako dolgo pričakovano in zaslužen nagrado.

Po »Obzoru«.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. septembra.

Najnovejša naredba dunajskega okrajnega šolskega sveta gledé ločitve židovskih od krščanskih otrok v učilnicah je v obilni meri razvnela živce dunajskih in ostalih židov in njihovo časopisje dan za dnem prijavlja nova dokazila, da § 46 naučne naredbe iz leta 1870, na katero se opira okrajni šolski svet, ni vporabljen v tem slučaju, češ da omenjeni paragraf ne govori ničesar o veroizpovedanju. Apelovati hočejo toraj na vse mogoče instance ter skušati, da se razveljavi »usodepolna« naredba. Pa ne samo v verskem oziru preti »nevarnost« Abrahamovičem, marveč bojé se tudi za svoje pristno germanstvo, kateremu preti baje v kratkem prav jednaka usoda. Kakor ločitev po veri, tako izvede dunajska šolska oblast tudi lahko ločitev po narodnosti in potem, tako si domišlja prusasko-židovska klika, bomo imeli v kratkem vse polno čeških in drugih slovanskih paralelk na čisto nemških šolah. Da je kaj takega naravnost nemogoče kakor so recimo tudi nemogoče židovske vspelednice na čisto krščanski šoli, na to ta klika pač ni mislila. Ako se pa izločijo otroci slovanskih starišev iz oddelka, v katerem se poučuje samo v nemščini, je pa popolno pravilno in je želeto, da se kaj takega čim preje izvede.

Občinske volitve v Gradcu. Minuli torek pozvani so bili volilci tretjega razreda, da si mesto članov povodom znanih protiaavstrijskih demonstracij razpuščenega mestnega zastopa izbere nove, na tretji razred odpadle mestne očete. Stali sta si nasproti v glavnem le dve stranki: nemško nacionalna prusaska klika in pa zjedinjena patrijotiško nemško-avstrijska meščanska stranka. Agitacija je bila seveda pri nemških nacionalcih naravnost nasilna, vkljub temu udeležba pri volitvi ni bila tako ogromna, kot je bilo pričakovati. Od 3978 volilcev jih je oddalo glasovnice le 2252

torej niti dve tretjini. Izvoljeni so bili kajpada le kandidatje pruske klike in sicer 8 dosedanjih mestnih očetov in osem novih. Dobili so povprečno po 1500 glasov, med tem ko je na nasprotno kandidate odpadlo le povprečno po 600 glasov. Socijalistični poslanec Resel dobil je le 331 glasov. Umevno je, da povodom razglasitve volilnega izida hailanja ni bilo ne konca ne kraja in sta igrali veliko vlogo »Wacht am Rhein« in pa socijalistiška delavska himna. Izid volitev v tem razredu je pokazal, da se razmere na graškem rotovžu prav nič ne bodo zboljšale, pač pa bode novi mestni svet v narodnostnem oziru še bolj nestrpen in neznosen, kot je bil svojedobno razpuščen zastop.

Carjeva okrožnica in Nemčija. Vse trezno misleče prebivalstvo Evrope in tudi izven nje je radostnim srcem pozdravilo klic ruskega carja po neoboroženem svetovnem miru, ki bi rešil vse prebivalstvo neznosnih bremen. Malone vsi oficijozni listi so s toplimi besedami pozdravili carjevo povabilo in izražali željo, naj bi se prekrasna ideja čim prej uresničila. Tudi v Nemčiji se dosedaj tej misli niso ravno protivili, akoravno je javno mnenje čakalo, kaj poreče voditelj nemške politike. In res je govoril cesar Viljem. Izurjena nemška armada je najbolje poročstvo za ohranjenje miru, tako je odgovoril nemški cesar na ljudomili glas ruskega carja. Umevno je, da se rusko časopisje vznevoljeno peča s temi Viljemovimi besedami in da jim primerno odgovarja. Oficijelnega odgovora na znano okrožnico car še ni prejel najbrž od nobene strani, toda že sedaj smemo z gotovostjo soditi, da bo krasna mirovna ideja znova pokopana za daljne čase in da bomo še dalje prisiljeni uživati dragi oboroženi mir.

Revizija Dreyfusove afere. Kakor morska kača vleče se umazana Dreyfusova zadeva v zgodovini francoske politike. Četa onih, ki so vedno znova zahtevali revizijo te afere, akoravno se je opetovano že pokazalo, da je Dreyfus ravno tako malo nedolžen, kakor pa anarhistički napadnik v Genevi, obstajala je prvotno največ le iz samih Dreyfusovih in Zolinih privržencev ter plačanih židovskih hlapcev. Sedaj se je pa pojavil v tem oziru zelo čuden preobrat. Vsi člani francoskega kabineta razven vojnega ministra Cavaignaca so bili v tem jedini, da treba umazano zadevo znova spraviti na dnevni red, da se s tem ustreže umetno uprizorjenemu javnemu mnenju. Prvi je bil in je še seveda ministerski predsednik Brisson. Ostro je prijemal vojnega ministra radi nasprotnih nazorov v tem oziru, dokler se Cavaignac ni umaknil in je prišel na njegovo mesto general Zurlinden. Toda glej ga spaka, tudi ta mož se ne strinja z nazori večine in v ministerskem svetu je minuli ponedeljek grozno treskalo in gromelo. Proti reviziji Dreyfusove afere je pa tudi predsednik Faure sam, ki je izjavil, da se raje odpove časti, kakor bi pritrdil eventualnemu tozadevnemu sklepu ministerskega sveta. Zatrjuje se tudi, da hoče Faure apelovati na poslansko zbornico in v to svrhu otvoriti izredno parlamentarno zasedanje. V to pa potrebuje poziva od večine poslancev, česar mu pa ne bo lahko doseči, ker je vse podkupljeno in se je za izredno zasedanje izjavilo dosedaj le kakih 20 poslancev. Vprašanje o reviziji Dreyfusove afere je toraj vsekako izredno zamotano in je vse rado vedno, kako se Faure reši iz sedanje zagate.

Nemiri na Kreti. Štiri velesile, ki so po sklenjenem miru mej Grško in Turčijo prevzele nalogo, uvesti zopet normalne razmere na otoku Kreta, se pač ne morejo bahati s svojimi vspehi. Čim dalje igrajo vlogo policajev, tem nemirneje postaja posebno v večjih krečanskih mestih, posebno pa v Kandiji. Sicer skušajo admirali z novimi silami zatreti mohamedovske upornike ter jih ugnati v kozji rog, vendar vse kaže, da tudi tu nimajo posebne sreče. V kandijskih utrdbah nahaja se sedaj 6000 mož mejnarodnega vojaštva, ki imajo nalog bombardovati mesto, ako se moslemine ne udajo in ne izroče mesta. Vendar pa še ni določeno, kedaj naj se to zgodi, tem manj, ker je vsak čas pričakovati večjih nemirov tudi v Retimnu in Sitiji. Admirali so jeli že uvidevati, da na tak način ni mogoče doseči zaželenega cilja. Listi pišejo o nekakem ultimatumu, ki pa sedaj še ni gotova stvar. Od sultana se bo baje zahtevalo, naj odzove s Krete vse svoje vojake

in pritrdi popolno avtonomni vladi. Jednake zahteve so sultanu že preveč znane, nego da bi se oziral nanje.

Cerkveni letopis.

Presvetli knezoškof in božja pot na Dobrovi pri Ljubljani.

Zopet je minul v naši župniji vesel in časten dan, vreden, da se zabeleži v zgodovini dobrovske župnije in objavi slovenskemu ljudstvu.

Minul je poldrugi mesec, odkar je presvetli knezoškof praznoval s svojimi sošolci petindvajsetletnico svojega mašništva v naši župniji in na nedeljo Marijinega Imena nas je zopet počastil kot škof-misijonar, da zaključí božjepotne slovesnosti »med šmarnimi mašami«.

Pripeljal se je presvetli v spremstvu treh drugih gg. spovednikov že v saboto ob 3. pop. Po kratkem odmoru je šel presvetli in drugih šest gg. spovednikov spovedovat. Ljudstva je prišlo ob tej priliki ogromno veliko število tako, da že davno ni bilo tako mnogobrojno obiskanega shoda. Okolo tisoč pa je dobilo ob priliki tega shoda dušni mir.

Dobrovčani so ob priliki bivanja presvetlega gosta priredili razsvitljavo, zažigajoč umetalni ogenj in rakete.

V nedeljo ob 10. bila je slovesna služba božja. Pridigoval je presvetli knezoškof in opravil pontifikalno sv. mašo ob azistenci 13. gg. duhovnikov oz. bogoslovcev. Popoldne ob 3. zaključí slovesnosti »šmarnih maš« presvetli knezoškof s petimi litanijami in zahvalno pesnijo.

S tem je presvetli iznova pokazal, kako priljubljena mu je božja pot na Dobrovi. Znano je, da je prihajal iz Sarajeva, kjer je bil kanonik, na božjo pot in pridigoval; eden izmed prvih obiskov kot knezoškofa ljubljanskega bilo je romanje na Dobrovo in danes — ravno ob obletnici svojega posvečenja — se je žrtoval, da je jednako drugim pomočnikom spovednikom spovedoval in zaključil slovesno »šmarne maše«, ter s tem gotovo mnogo pripomogel, da se čim dalje bolj povzdigne starodavna božja pot na Dobrovi. Prav iz srca smo Presvetlemu hvaležni za Njegovo velikodušno prijaznost in vzgledno gorečnost.

S tem dnem smo dokončali, kakor sem že omenil, »šmarne maše«. Res, da malo časa traja romanje na Dobrovo — od velikega Šmarna pa do nedelje Marijinega Imena — toraj komaj štiri tedne; zato se pa trudi naš za dobro vneti gosp. župnik, da se more z združenimi močmi in izrednimi slovesnostmi v tem kratkem času storiti mnogo dobrega in počastiti Marijo. Večinoma po sedmeri spovedniki postregli so lahko vsakemu, kdor je hotel prejeti sv. zakramente in se udeležiti popolnih odpustkov, ki se dobe vsak dan med »šmarnimi mašinami«. V obilnem številu so prihajali romarji ob šesterih nedeljah in praznikih, — memo-grede omenjam, da jih je bilo v tem času okoli 43 sto obhajanih — iskat tolažbe in pomoči pri Mariji.

Ob vsakem shodu so slovesnost povzdignili dobri pridigarji in slovesna služba božja z azistenco ob 10. Ker pa cerkveno slovesnost posebno še povzdigne lepo in pravilno cerkveno petje, z veseljem omenjam, da je naš marljivi pevski kor častno dovršil svojo nalogo. Pel je pri slovesni sv. maši po cerkvenih določilih vse pravilno in dodal še po »offertorium« »Ave Maria« različnih skladateljev.

Pa tudi ob delavnikih so prihajali zlasti zadnji teden bližnji romarji posebno iz Ljubljane; bivši g. duhovni pomočniki in g. sosedni dušni pastirji pa darovat sv. mašo.

Mej drugimi odličnimi romarji omenjam presvetlega krškega škofa dr. Antona Mahničja, ki je s svojim pohodom počastil božjo pot dne 24. avg. in ž. Njim vred preč. g. generalni vikar J. Flis, preč. gg. o provincijal Konstantin Luser in župnik Hugolin Sattner.

Konečno bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala vsem č. gg. spovednikom in pridigarjem, ki so pripomogli, da se je moglo po vsem ustreči pobožnim romarjem.

Sv. misijon.

Gora pri Sodražici, 10. sept.

Od dne 28. avgusta do 4. septembra se je tukaj vršilo ponavljanje sv. misijona, ki je bil pred 5. leti. Vodila sta ga preč. gg. P. Doljak in

Vrhovec. Sv. obhajil je bilo do 1200, kar kaže, da so se ga zraven domačih še drugi iz bližnjih duhovnij udeležili. Hvala bodi pred vsem Bogu za to veliko milost, potem pa gg. misijonarjema, ki sta s svojimi prepričevalnimi in vnetimi govori razkladala resnice sv. vere. — Čudili smo se posebno še vedno mladeniško vnetemu starčku g. P. Doljaku, ki bo kmalu dospel do 400 misijona, kar jih je obhajal po bližnjih in daljnih krajih. Dasi je bilo še dela na polju, popustili so ga in hiteli v cerkev. Hvala bodi tudi drugim gg. duhovnikom, ki so pomagali. Bog daj, da bi to ponovljenje sv. misijona vplivalo na prenovljenje duhovnije.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. septembra.

(Slovesno črno sv. mašo) za pokojno cesarico opravi presvetli knez in škof prihodnji ponedeljek v stolnici ob desetih.

(V tukajšnjem uršulinskem samostanu) je bila včeraj, 14. t. m. za prednico izbrana č. g. M. Agneza Gula. Dosedanja prednica, č. g. M. Terezija Heidrich, izvoljena l. 1895, ko je potresna katastrofa posebno hudo zadela samostan, je v jako težavnih okoliščinah opravljala svojo odlično službo. Za njenega predništva je bil deloma prenovljen, deloma popolnoma prezidan velik del samostanskih poslopij, ki so sedaj posebna dika ljubljanske »Zvezde«. Nova duhovniška hiša je bila letos dozidana, te dni bodo popolnoma dovršene poprave poslopja vnanje šole, ki je dobila nekaj večjih sob, vse sobe pa so dobile večja okna. Po vsem samostanu je bila vpeljana centralna kurjava. Za čast božjo posebno vneto je oskrbela č. g. M. Terezija Heidrich cerkvi nov umetniško izdelan križev pot. Ljubljansko mesto bo ohranilo v hvaležnem spominu prednico samostana, kjer se leto za letom v vseh potrebnih vednostih poučuje in versko-nravno odgaja nad polovico ljubljanske ženske mladine.

(Srebrni venec,) ki ga položi župan Hribar v imenu mesta Ljubljane na krsto blagopokojne cesarice Elizabete, razstavljen je do jutri dopoldne do desetih v naogledniku J. S. Benediktove trgovine na Starem trgu.

(Sadna razstava,) katero je mislila prirediti kmetijska družba v Ljubljani, za letos izostane.

(Orglarska šola) odpre novo šolsko leto (22. tečaj) v ponedeljek 19. t. m., ob 3. uri popoldne.

(Duhovniške spremembe na Goriškem.) Premešeni so sledeči gospodje: Miroslav Kronpa, kapelan, iz Komna v Lom za kurata; Jožef Cigoj, kaplan, iz Tolmina v Jageršče; Frančišek Knavs iz Št. Petra za kapelana v Miren; Jožef Ušaj, kapelan iz Devina za vikarja v Plave; Al. Čubej, kapelan, iz Kobarida za vikarja v Trnovo pri Kobaridu; Jožef Ferfolja, kapelan iz Bovca za kapelana k Sv. Luciji na Mostu; Klement Koršič, kapelan, iz Tržiča za vikarja v Pieris; vikar Al. De Štefano za vikarja v Sv. Martin na Krasu. — Na novo namešeni so novomašniki: A. Glešič, kapelan v Komen, Valent. Zega, kaplan v Bovec, Franc Franke, kapelan v Kobarid, H. Černigoj, kapelan v Devin, Ivan Košir, drugi kapelan v Tolmin, Jožef Ličen, kapelan v Št. Peter, V. Zabuškovek, kapelan v Cirkno, Al. Marout, kapelan v Tržič.

(Iz Trnovega na Notranjskem.) Uboge šolske sestre de »Notre Dame« v Trnovem so zopet nekoliko razširile svoja poslopja in s tem so pridobile nekoliko več prostora, da zamorejo nekaj več gojenk sprejemati v svoj zavod. Ker bodo letos zasebno podučevale tudi 6. razred, imajo sedaj tudi bolj odrastle deklice priliko nadaljevati in dovršiti učenje v našem ustavu. Ni mi treba omenjati, da se čast. sestre neumorno trudijo v svojem poklicu, ter da so deklicam skrbne vzgojiteljice in dobre matere. Nekaj prostorov je še praznih. Stariši, kateri bi radi izročili svoje hčerke Trnovskim redovnicam, naj se kmalu oglasijo, ker šolsko leto se v par dneh začne.

(Brzojavna postaja v Ilirski Bistrici.) Dne 13. septembra t. l. odprla se je v Il. Bistrici, političnem okraju postojinskem, nova brzojavna postaja z omejeno dnevno službo, združena s tamšnjim poštnim uradom.

(Iz Trzina) se naznanja, da mizarski pomočnik Andrej Hafner, obsojen na deset mesecev, ni

iz Trzina, kakor trdi dopisovalec iz Selc v 207. št. »Slovenca«.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 4. do 10. septembra je bilo 32 novorojenih, 19 jih je umrlo, med njimi 3 za jetiko, 1 za želodčnim katarom, 2 vsled mrtvouda, 13 za različnimi boleznimi, med njimi 4 tujci, 6 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer 1 za tifuzom, 2 za vratico.

(Ali ste jih videli?) Iz Trsta. V zadnji seji tržaškega mestnega sveta se razni krivonosci »onorevolli« repenčijo zaradi nedeljskih in poznejih »demonstracij« proti italijanski predrznosti. Najhujši izmed vseh pa so trojica Arco, Raskovič in Piccoli. Poslednji se je zlasti silno pritoževal proti tržaški policijski oblasti, katera baje ni vršila svoje dolžnosti nasproti demonstrantom, in zahteva »najstrožje« preiskave in odpustitve iz službe nekaterih organov. Ta žid pravi, da se je demonstrovalo »proti najsvetejšemu, kar premore Trst, namreč proti njega italijanski narodnosti«. Zdaj kar hkrati mu tržaška policija ne vrši dolžnosti, zakaj? Ker je dalo duška avstrijsko občinstvo Trsta nasproti zlobi tržaške iredente in ker tržaška policija ni kar postrelila od prvega do poslednjega one, ki so vzdignili svoj srd zoper krute oskrunjevalce Avstrije in avstrijskega patriotizma. Ko pa je hrula kakor iz pekla izpuščena jata italijanska sodrga proti cerkvenim propovedim patra Pavičiča in tržaškemu škofu, in ko tedaj ni mogla tržaška policija vzdrževati redu, tedaj se ni ganil ni eden tržaškega mestnega sveta, da bi se pritožil proti policiji. V tem tiči jedro magistratovega modrovanja. Nadalje pravi Piccoli, da se je demonstrovalo proti »najsvetejšemu«, kar premore Trst, proti italijanski narodnosti mesta. Piccoli-možic bi kar najraje zvito prekrizal pravi povod nedeljskih in poznejih demonstracij in prezrl, da se ni demonstrovalo proti italijanski narodnosti, marveč proti italijanski predrznosti, ki je nebržno prirejala na avstrijskih tleh šumne veselice v trenutku, ko je ležala na mrtvaškem odru, zadeta od črne roke morilca, cesarica avstrijska! Čez mero naduti Piccoli noče niti upoštevati možnosti, kaj bi storilo morda italijansko občinstvo v nasprotnem slučaju! Kar pa se tiče »najsvetejšega«, kar premore Trst, italijanske narodnosti, moramo na vsa usta pomilovati ta Trst zaradi tega »najsvetejšega« in povdarjati, da žive tisoči v tem trenutku, ki hvalijo Boga, da niso Italijani! Toda že vemo, kje uhaja sapa iz tržaškega meha: ta zlobesna iredenta bi za svojo slabo vest rada našla odpuščanja v izrazu javne nevolje zvestega avstrijstva nad črnim izdajstvom morilcev Avstrije!

(Demonstracije v Trstu.) Ako bi se smelo izražanje nevolje zvestega avstrijskega prebivalstva v Trstu sploh imenovati demonstracija v pravem pomenu te besede, ne vemo, kajti »demonstrirati« se pravi prav za prav delati javni hrup in nepokoj brez pravega, t e h t n e g a vzroka. Pojav nevolje tržaškega avstrijskega prebivalstva pa je bilo le k a z n o v a n j e tistih brezprimerno zlobnih, rekli bi, anarhistično nadahnenih ital. elementov, katerih je poln ves Trst in ki so v pravo sramoto avstrijskega Trsta. Da je ostalo le pri obliki »demonstracije«, zahvaliti se je seveda zmernosti našega ljudstva, ki tudi v jezi ne dospe do onih pojavov, kakoršnih so zmožni lopovi iz Italije. No »demonstracije« je zdaj v Trstu konec, a naše ljudstvo ondi ne pozabi nikdar več, s k o m so židi v dotiki!

(Z Reke): Vendar enkrat hrvaški list v našem Primorju. Začela je izhajati na Sušaku »Hrvatska Sloga« — za sedaj po enkrat na teden. List je v krščansko-narodnih rokah. Bog mu daj dobrega uspeha! — Prvo nedeljo t. m. slavil je na Grebniku čestiti starček Martin Juretić, tamkajšnji župnik svojo šestdesetletnico mašništva in pastirovanja na Grebniku. Tam je bil rojen, tam je dve leti kaplanoval, dve leti je bil župni upravitelj, in je že 56 let še vedno službujoči župnik. Priredili so mu lepo slavnost; sv. Oče papež dal mu je oblast podeliti papežev blagoslov — pred nekoliko časom poslal mu je tudi svojo fotografijo. Rado bi se mu bilo preskrbelo — temu zvestemu, marljivemu in blagemu ljubitelju cerkve in naroda — še kakšno drugo odlikovanje, ali ker ni »politično korekten« — zato ni bilo mogoče — kakor pravijo. Starček je vedno zvesto stal za cerkev in narod, kar je pokazal tudi pri

zadnjih volitvah. Bil je že v svojih mladih letih po krivici zatožen, in za nekoliko časa od svoje župe odstranjen, a s častjo zopet rehabilitiran. Bog živi čestitega starino! — Kakor je bilo že javljeno, izginila je z naših parobrodov avstro-ogerska zastava in nadomestiti se je morala s sarro ogersko. Zdaj je došlo povelje, da morajo biti tudi imena parobrodov pisana z mažarskim pravopisom, torej: parobrod »Szava«, ne več »Sava« — Naša avtonomna stranka bi rada izdala na Reki svoj političen časopis — a vlada noče dati dovoljenja, zato omišljajo tiskati ga na Sušaku. — Tudi tukaj ni simpatije z Italijani, vendar izgredov ni bilo, le na Sušaku porušili so mladi dečki kolibo laškemu prodajalcu.

Društva.

(Zahvala.) Slavnostna vrtna veselica v proslavo 50 letnega vladanja Nj. Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I., katero ste hotele prirediti pretečeno nedeljo, dne 11. t. m. št. peterska moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda, se ni vršila zaradi nečuvenga zločina, kateri je s srčno žalostjo presunil vsakega zvestega Avstrijca, ter se je preložila na poznejši, sedaj še ne določeni čas. Vender pa podpisana odbora tem potom spolnujeta svojo sveto dolžnost in se v imenu podružnice najpristroneje zahvaljujeta slavnemu slovenskemu trgovskemu pevskemu društvu, slavnemu čvetospevu »Ilirija«, katera sta svoje prijazno sodelovanje pri nameravani veselici zagotovila; dalje izrekata najiskrenejšo zahvalo vsem prečastitim darovalcem prekrasnih dobitkov in posebno še slavnemu občinstvu, katero je posebno zanimanje kazalo za to našo slavnostno veselico. Proseč še nadaljne naklonjenosti napram št. peterskima podružnicama družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, znamvata za iste

o d b o r a.

(Slov. planinsko društvo.) Izvir Save Dolinske v Planici, krasni dolini pri Ratečah na Gorenjskem je z ravnokar dograjeno stezo radovljiske podružnice vsakomur lahko dostopen. O Planici piše domači g. župnik: »Jaz je ne poznam tako lepe doline kakor ta, tudi v tirolskih gorah pod Ortlerjem in v Švici jo nisem videl. — Veličastnost skalovja, ki je zavito v polukrogu, prijazne vodice, košati gozd, vse to tako lepo razdeljeno. Iz sredine divne te okolice privre izpod mogočne skale Podkorenski izvirek naše Save. V prijaznem slapu hiti potem, peneča se nizdol do vznjoža visoke Ponce. Prijatelje narave, zlasti pa domače turiste opozarjamo, da si ogledajo prilično novo krasno postojanko našo. Ob ugodnem vremenu poda se v nedeljo dne 18. t. m. več članov radovljiske podružnice k Nadiži — tako imenujejo domačini izvir — da otvore novo pot. Napovedani izlet za spretne turiste čez Sprednjo Ponce izostane ozir na dogodek v cesarski rodovini. Na vseh važnejših kočah slov. plan. društva vise črne zastave; tudi na »Aljaževem stolpu« vrh Triglava.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celji.) Visoko c. kr. ministerstvo notranjih zadev je ugodilo prošnji za preosnovanje društva odvetniških in notarskih uradnikov na Spodjem Štajerskem ter odobrilo predložena pravila. Pri občnem zboru dne 21. avgusta 1897, toraj ravno pred jednim letom, je to društvo sklenilo, svoj delokrog razširiti na vse slovenske pokrajine. Odbor je takoj preskrbel in izdelal nova pravila, ter ista že meseca oktobra pretečenega leta predložil v odobrenje. Ta pravila so romala trikrat na Dunaj in nazaj, tako da se je mislilo, da vlada na vsak način hoče preprečiti preosnovanje društva, a odbor je vztrajal, dasi je imel precej nepotrebnih stroškov in zmagal, če tudi še le po preteku jednega leta. Društvo je osnovano sedaj za vse dežele, koder prebivajo Slovenci, to je za Štajersko, Kranjsko, Koroško in Primorje. — Želimo, da bi trud odbora ne bil zaman in da bi društvo, postavljeno na širšo podlago, se krepko razvijalo. — Občni zbor se vrši prve dni meseca oktobra t. l.

(Vabilo) na izvanredni občni zbor društva odvetniških in notarskih uradnikov na Štajerskem, Kranjskem, Koroškem in Primorskem s sedežem v Celji, kateri bode dne 1. oktobra 1898 ob osmi uri zvečer v gostilni »pri Radaju« na Bregu. — Dnevni red: 1. Odobrenje zapisnika drugega rednega občnega zbora. 2. Poročilo društvenega vodstva. 3. Poročilo glede nedeljskega počitka. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti (razni nasveti in predlogi). Ako bi ob 8. uri občni zbor ne bil sklepčen, vrši se isti dve uri pozneje z enakim dnevnim redom; takrat pa je sklepčno vsako število navzočih društvnikov (§ 23. dr. pr.). Samostojni predlogi se morajo pismeno naznaniti društvnemu vodstvu vsaj osem dni pred občnim zborom (§ 25.). — V Celji, dne 1. septembra 1898. — K obilni udeležbi vabi o d b o r.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

VI. Zbornični svetnik Franc Omersa poroča o vlogi občinskega predstojništva v Preserju za preložitve 4letnih živinskih semnjev iz Rakitne v Preserje. Občinsko predstojništvo utemeljuje to prošnjo s tem, da ima Preserje zelo ugodno lego za semnje in da so sedanji semnji v Rakitni zaradi neugodne lege slabo obiskani. Občina Brezovica ugovarja preložitvi, ker so v bližnjih krajih Brezovici in Borovnici tudi semnji in so oni v prvo imenovanem kraju tako slabo obiskani, da se ne morejo niti izdatki pokrivati. Druge vprašane občine ne ugovarjajo. Ker pa politična oblast I. stopinje ni tudi o tej zadevi poprašala za mnenje sejmskih občin v okraju ljubljanske okolice: Grosuplje, Šmarje, Zalog, Polhovgradec in Vrhnika, odsek ne more prošnje priporočati, četudi se ne gre za pomnožitev semnjev. Dalje tudi ni dokazano, da ima občina Preserje pravico prositi za preložitve semnjev iz Rakitne v Preserje, ker so se semnji najbrže podelili prej obstoječi občini Rakitna. Če je temu tako, bi se moral tudi predložiti sklep krajevnega gospodarskega odbora v Rakitni, da pritrdi preložitvi semnjev v Preserje. Poročevalec predlaga torej: Zbornica naj v smislu tega poročila predloži svoje mnenje na c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani.

Predlog se sprejme.

VII. Zbornični tajnik poroča imenom združenih odsekov o vplačanju zaostalih zborničnih prispevkov in predlaga z ozirom na to, da zbornica ni kriva, da se priklada do sedaj ni vplačala: Zbornica naj se v svojem poročilu na mestni magistrat izreče za kolikor možno kmalo vplačanje zaostale priklade. — Predlog se sprejme.

VIII. Zbornični tajnik poroča, da je M. J. v Ljubljani od leta 1882 imela pravico za izvrševanje branjarije, katere pa ni izvrševala, pač pa je v šolskem drevoredu in na Pogačarjevem trgu mokačem, mesarjem itd. prodajala čaj in kavo. Ker se je mestni magistrat izrekel, da v obseg obrtnih pravic branjevcev ne spada prodaja kave in čaja po ulicah, temveč je po §§ 15., 16. in 22. o. r. treba koncesije, se je M. J. pritožila. C. kr. deželna vlada prosi, da se zbornica izreče, če se opravi M. J. sploh more imeti za tako, da spada pod določila obrtnega reda in ni rajše v smislu § 1 tega zakona izvzeto od teh določil. Odsek je iz predležečih poročil in vlog posnel, da je M. J. imela pravico za izvrševanje branjerije od l. 1882, katero pa je s I. poluletem 1898 odložila, ker se ji od obrtne oblasti sedaj ni več dovolilo, da bi namesto branjerije izvrševala le prodajo kave in čaja po ulici. M. J. ni branjerije izvrševala, vendar je mislila, da na podlagi svojega obrtnega lista sme izvrševati omenjeno prodajo. Po § 16, lit. f. zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, spada prodajanje kave, čaja k pravicam gostilničarskega in krčmarskega obrta. Zakon ne razločuje, če je obseg obrata velik ali majhen. M. J. bi bila torej morala prositi za dopustilo in bi bila na podlagi tega mogla prodajati kavo in čaj tudi v malem obsegu in donasati pijačo svojim stalnim odjemalcem. Če bi se trdilo, da taki mali obrati ne spadajo pod določila obrtnega reda, bi se stalnim točiteljem kave in izkuharjem vsekako škodovalo in tega ne more gotovo noben razlagalec zakona nameravati.

Poročevalec predlaga imenom odseka:

Čestita zbornica naj izreče svoje mnenje v smislu tega poročila.

Predlog se sprejme.

IX. Isti poroča, da ima F. R. pravico izvrševati urarski obrt in trgovino z optičkim blagom. Ker je pa po ministerski naredbi z dne 30. junija 1884, drž. zak. št. 110, obrt optikarjev rokodelski in F. R. ni doprinesel onih spričeval, katere zahtevata § 14. zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, in ministerska naredba z dne 17. septembra 1883, drž. zak. št. 149, se mu je zabranilo izvrševati dela, spadajoča v optikarski obrt. Po § 36. omenjenega zakona se presoja obseg obrtne pravice po vsebini obrtnega lista in ker se obrtni list F. R. glasi za trgovino z optičkim blagom, ne more rokodelskega optikarskega obrta tako dolgo izvrševati, dokler ne doprinese za to

postavno zahtevanega dokazila in ne dobi pravice od obrtne oblasti. Ker pa F. R. le male poprave izvršuje, da v očala, nanosnike, daljnogleda stekla ustavlja in nekaterikrat kako steklo brusi, da dalje pri očalih nadomesti kak postranski del in nove vijake uvije, nastane vprašanje, če teh del ne sme izvrševati trgovec z optičkim blagom. Odsek je mnenja, da sme taka dela, za katera ni potrebna posebna spretnost, tudi trgovec izvrševati in da s tem ne posega v obrtne pravice rokodelstva. Da zna stekla ustavljati, je pač ob sebi umevno, ker to mora kot urar znati, da nadomesti kak postranski del ali ustavi vijak, v to pa vendar ni potrebna nobena sposobnost, ker more to vsakdo, ki kupi dele pri trgovcu, tudi sam storiti. Odsek je torej mnenja, da trgovec z optičkim blagom zamore izvrševati taka majhna dela, za katera ni treba posebne izučbe in spretnosti, ker bi v nasprotnem slučaju mogel le zgotovljeno blago in ne delov tega prodajati. Predlaga torej: Zbornica naj se v smislu tega poročila izreče na c. kr. deželno vlado. — Predlog se sprejme. (Dalje sledi.)

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica v Horjulu imela je v mesecu avgustu prejemkov . . . gld. 2.379.02 in izdatkov . . . » 2.375.—

tedaj denarnega prometa . . . gld. 4.754.02

Hranilnih vlog se je vložilo gold. 1.843.—, vzdignilo pa gold. 1.005.19 in je stanje gold. 37.872.01.

Posojil se je dalo gold. 1.369.—, vrnilo pa gld. 330.— in je stanje gld. 66.416.55.

Članov ima posojilnica 226.

Hranilnica in posojilnica v Črnem Vrhu nad Idrijo, imela je mesecu avgustu tega leta prejemkov Kr. 10.893.96 in izdatkov » 10.226.86

tedaj denarnega prometa Kr. 21.120.82

Hranilnih vlog se je vložilo kron 616.—, vzdignilo pa kron 258.72.

Posojil se je dalo kron 3.070.—, vrnilo pa kron 430.—.

Darovi.

Za pogorelce na Studenčicah so darovali sledeči gg.: Prevzv. knez in škof 30 gld. Gregor Malovrh, župnik, 20 gld. — Jurij Drnovšek 5 gld. — Papirnica v Goričanih 25 gld. — Papirnica v Medvodah 25 gld. — Ravnatelj pl. Hopfgartner 5 gld. — Pisarniški vodja Lininger 2 gld. — Schmidt 1 gld. — Rajakovič 1 gld. — Lavrin Kristina 10 gld. — Sestri pl. Rabenau 2 gld. — Župnik v pok. Jožef Jereb 2 gld. — Dr. Josip Marinko 1 gld.

Vsem gg. se zahvaljuje in za dalje milodare prosi Fr. Hiersche, župnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Inomost, 15. septembra. Poseben vlak s truplom cesarice je došel v Inomost ob 7. uri 22 min. zj. Pri dohodu vlaka na kolodvor so zazvonili vsi zvonovi. Duhovnik je krsto blagoslovil. Dame so jokajoč položile venec na krsto z napisom: Nepozabni cesarici. — Mesto je vse v črnih zastavah, prodajalnice so zaprte. V ime deželnega odbora je deželni glavar položil venec na krsto: Priljubljeni cesarici dežela tirolska! Vlak odšel je ob 7. uri 32 minut.

Dunaj, 15. septembra. Moravski listi objavljajo dosedaj še ne potrjeno vest, da je cesar odredil, da morajo izostati vse slavnosti povodom cesarjeve petdesetletnice, pri katerih je potrebno, da je prisoten cesar sam. Vsled tega izostanejo vse dvorne slavnosti. „Fremdenblatt“ poroča, da so se začele dotične predpriprave. — „Vaterland“ piše, da se vrši dne 29. novembra t. l. samo slovesna služba božja v cerkvi sv. Štefana. — „N. Fr. Presse“ poroča, da se namerava cesar prihodnji mesec popolno odtegniti javnosti in bo iskal tolažbe v reševanju državnih opravil. Vsled tega odpade tudi za jesen določeni veliki lov na Štajerskem. — „N. Wiener Tagbl.“ posname iz nekega berolinskega lista, da je del objavljene oporoke cesaričine popačen.

Dunaj, 15. septembra. Po najvišjem naročilu traja dvorno žalovanje za pokojno ce-

sarico počenši s 17. septembrom šest mesecev, in sicer prva dva meseca najvišje, druga dva višje in poslednja dva meseca žalovanje nižje vrste.

Dunaj, 15. septembra. Načelnik katoliške ljudske stranke baron Dipauli je poslal ministru predsedniku izraz sožalja svojih soimšljenikov.

Dunaj, 15. septembra. Cesar Viljem se pripelje v soboto zjutraj na Dunaj in se vrne v Berlin isti dan zvečer.

Rim, 15. septembra. Kralja Umberto bo zastopal pri pogrebu prestolonaslednik princ neapolski.

Geneva, 15. septembra. Mrtvaško pismo sta sestavila in podpisala fml. Berzeviczy in upravni mestni svetnik Renaud. Ko so krsto zaprli, je prebral uradnik zapisnik, v katerem se glasi, da je truplo v krsti ona oseba, ki je bila v soboto umorjena. V drugem delu se potrjuje, da je to truplo cesarice Elizabete. — Na krsti sta prirejeni dve okenci in dvoje vratic, katerih jeden ključ hrani fml. Berzeviczy, drugi pa obrednik.

Budimpešta, 15. septembra. Jutri pripelje poseben vlak ogerske poslance na Dunaj k pogrebu. Danes so prišli poslanci v zbornico v črni obleki.

Rim, 15. septembra. V ponedeljek bo v cerkvi Santa Maria črna sveta maša za avstrijsko cesarico.

Dunaj, 15. septembra. Prva seja drž. zbora bo namenjena samo izrazu sožalja. Predsednik-starosta poslanec Zurkan bo dal izraz čutilom zbornice. Drugi dan bo predsednik-starosta obvestil o tem cesarja v posebni avdijenci. V drugi seji dne 28. t. m. se voli predsednik in dne 30. t. m. se začne redne seje.

Parma, 15. septembra. Vas Barano, kamor je Luchenni pristojen, je vsa v črnih zastavah. Učitelj v tej vasi se na Luchennija spominja, da je bil vzlasti v računstvu spreten, sicer pa spriden ter je ob neki priliki zagnal klobuk v podobo kralja Humberta.

Dunaj, 15. septembra. V parlamentarnih krogih govore, da večina nagovori manjšino, ako bi bilo mogoče redno zborovanje.

Dunaj, 15. septembra. Shod izvrševalnega odbora mladočeške stranke, določen na 18. t. m., se preloži, da vodstvo zvé o sklepih izvrševalnega odbora desnice.

Trst, 15. septembra. Izgredi proti Lahom se nadaljujejo v Trstu, Nabrezini, kjer je neki Lah Lorenzi iz hiše petkrat ustrelil na Slovence. Tudi v Gorici in Podgori so izzivali Lahi izgrede.

Trst, 15. septembra. Tekom včerajšnjega dne je napadlo kakih 300 domačih delavcev italijanske delavce v Nabrezini. Udrli so v dve delavnici in razbili nekaj oken. Aretovanih je najmanj oseb. Orožništvu je došla na pomoč stotnija vojakov. Zvečer je bilo vse mirno.

Umrli so:

V bolnišnici:

12. septembra. Jožef Šorli, ključavničarski vajenec, 18 let, dysenteria.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
14. 9. zvečer	742.5	15.4	sl. szan.	poloblačno	
15. 7. zjutraj	744.1	10.5	sl. jvzh.	megla	0.8
2. popol.	743.4	21.1	sr. vzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 17.2°, za 2.2° nad normalom.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročujte se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedeljake 1 gld., za dijak 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Tržne cene v Ljubljani

dné 14. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9 40	Špeh povojen, kgr. . .	70
Rež, „	7 20	Surovo maslo, „ . . .	80
Ječmen, „	6 50	Jajce, jedno	3
Oves, „	6 50	Mleko, liter	8
Ajda, „	9 50	Goveje meso, kgr. . .	54
Proso, „	6 50	Telečje „	55
Koruz, „	6 40	Svinjsko „	56
Krompir, „	2 60	Kostrunovo „	36
Leča, liter	10	Piščanec „	45
Grah, „	16	Golob „	18
Fizol, „	6	Seno, 1 stot.	90
Maslo, „ kgr.	70	Slama, 1 „	80
Mast, „	60	Drva trda, 4 kub. m. .	6 40
Špeh svež, „	68	„ mehka, 4 „	4 50

Tomo Tollazzi

iz Logatec

toplo priporoča iz svoje zaloge

644 4-1

pristna vina,

na primer laška, istrijska itd.

Postreže tudi rad z vzorci.

„Pot do sreče pelje tudi skozi želodec“.

Tako pravi star pregovor. Ni je pridne gospodinje in gospodarja, kateri bi ne sedel počivaje pri mizi vesel se dobrega kosila ali dobre večerje. A kaj pomaga riž na juhi, če ni dober, ali piti kavo, ako je slaba itd. Časih pridejo gosti v hišo, ali se praznuje kaj družega. Takrat je prva stvar za gospodinjjo ali gospodarja, skrbeti za dobro urejeno mizo, sploh: za izvrstno postrežbo.

Česa je pa treba, da se to doseže?

Treba je, da si vsaka hiša preskrbi dobre kave, riža, olja, sira, čokolade itd. itd., da pri vsaki priliki ima takoj na razpolago, česar je za kuhinjo treba. Zato priporočam najtopleje svojo slovensko trdiko

France Mirt v Trstu,

zaloga kolonijalnega blaga, južnega sadja, olja in družih jestvin,

kot pošteno domačo trgovino, katera razpošilja poštne zavitke (5 klg.), kakor tudi zaboje po železnici (najmanj 30 klg. raznega blaga) franco zaboja in vožnjine po najugodnejših cenah.

Zagotavljam najpaznejo postrežbo. — Jako obširen cenik je na razpolago.

611 4-2

Fr. Mirt, trgovec.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XVII. šolskem letu 1898/99.

Vpisovanje v šolo „Glasbene Matice“ se vrši dné 15., 16. in 17. septembra dopoldne od 10. do 12. ure, popoldne od 4. do 6. ure, v nedeljo dné 18. septembra pa od 10. do 12. ure dopoldne v vodstveni pisarni v Vegovih ulicah.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija, petje (dekliški, deški in dijaški moški zbor), pouk je brezplačen.

Harmonija, kontrapunkt, solopetje, glasovir, gosli, cello. Učnine se plača za pouk v dveh tedenskih urah od predmeta 1 gld. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsacega gojenca 1 gld.

Stariši gojenca morajo biti društveniki „Glasbene Matice“; če niso društveniki, plačajo pri vpisu 2 gld. letne društvenine.

627 3-3

Odbor.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Precast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi. 386 52-16

Pošilja vsako blago poštne prosto.

Zahvala.

637 1-1

Podpisani odbor čuti iskreno dolžnost, zahvaliti se vsem, ki so pripomogli, da se je pogostila in obdarovala šolska mladina povodom praznovanja jubileja Nj. Veličanstva.

V Velikih Laščah, dne 12. septembra 1898.

637 1-1

Pripravljalni odbor.

Karol Kriegl,

orglarski stavbeni mojster

(učenec g. Franca Gorsiča),

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1,

se priporočam za izdelavo novih

cerkvenih orgelj

po najnovejši in skušeni sestavi z večletnim poročtvom. — Prevzamem tudi prenovljenje in popravilo orgelj, dobro in po najnižjih cenah.

624 6-2

Orglavee

s povoljnimi spričevali išče službe in je ob enem tudi rokodelce. — Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«.

630 3-2

Za dijake!

V svojej novi stavbi v Kranju sem odločil več prostorov za dijake. Oskrbljeni bi bili z vsem in bodo pod gotovim nadzorstvom. Plača zelo nizka. Uporaba vrta je prosta. Važno je, da so stanovanja prav tik gimnazije.

Do 10. septembra se prosi oglasiti pri

Viktorju Omersa

v Kranju.

582 8-8

Ivan Kordik,

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14, priporoča svojo zalogo z

drobnino in igračami

na debelo in drobno.

Za gostilničarje veliko zalogo jedilnega orodja z roženim, košenim ali poniklanim ročajem.

Prodaja iz alpaka in alpaka-srebra svečnikov, namiznega in cerkvenega orodja od c. kr. priv. dunajske tovarne W Bachmann & Comp., katera jamči za 10letno trpežnost in trajno posrebljenje.

S posebno nizkimi cenami postreže trgovce s potrebščinami za krojače, črevljarje in sedlarje.

S spoštovanjem

Ivan Kordik.

549 8-8

Hinko A. Brilli

Leopoldina Brilli rojena Soklič

poročena.

Ljubljana, dne 15. septembra 1898.

Mesto vsacega posebnega obvestila.

642 1-1

Za šolo in pisarno

najboljše blago: razen papir, šolske zvezke, črnila, radirke, šolske knjige, torbice itd. itd.

Edino zalogo svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda Hardmuthovega fabrikata najboljše vrste.

Iv. Bonač

v Ljubljani, Šelenburgove ulice, poleg glavne pošte.

640 4-2

Le 50 kr. za 2 žrebanji.

349 1-1

Glavni dobitki

890 10

1krat 100.000 kron in 2krat 25.000 kron

v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke

à 50 kr.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Št. 29182.

635 3-2

Prodajalnica v najem!

V posloplju nove zgrajene meščanske bolnice v Ljubljani je od 1. novembra letos jedna v Lingarjevih ulicah ležeča prodajalnica oddati v najem.

Pogoje najema izvedeti je pri podpisnem magistratu v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 5. septembra 1898.

Št. 9811.

605 3-3

Razpis.

Na porodniškem oddelku deželne bolnice oziroma na c. kr. porodniški šoli v Ljubljani oddati je

služba babice

z letno plačo 200 gold., z aktivitetno doklado 36 gld. in normalnimi petletnicami iz porodniškega zaklada, z letno nagrado 52 gld. 50 kr. iz učnega zaklada ter z brezplačnim stanovanjem v zavodu.

Prošnje za to službo, katerim je priložiti krstni list, diploma za babice, zdravniško spričevanje o fizični sposobnosti, spričevanje o navednem vedenju ter spričevanje o popolnem znanju slovenskega in nemškega jezika, pošljejo naj se

do 22. septembra 1898

vodstvu deželnih dobrotelnih zavodov v Ljubljani.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 1. septembra 1898.

Knjigarna

Kleinmayr-ja & Bamberg-a

v Ljubljani, na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo 639 6-2

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Dunajska borza.

Dne 15. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 15 »
Avstrijska zlata renta 4%	121 » 95 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 40 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 70 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	98 » 30 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	904 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	357 » 10 »
London vista	120 » 05 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 82 1/2 »
20 mark	11 » 76 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 53 »
Italijanski bankovci	44 » 07 1/2 »
C. kr. cekini	4 » 67 »

Dne 14. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » 75 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 10 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 » 50 »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » — »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 40 »
Prijotitne obveznice državne železnice	— » — »
» južne železnice 3%	179 » 45 »
» južne železnice 5%	127 » 35 »
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 50 kr
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijske rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 40 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » 25 »
Salmove srečke, 40 gld.	82 » — »
St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3400	— » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	438 » 50 »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75 » 15 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	108 » 75 »
Montanska družba avstr. plan.	167 » 50 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, sredk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.